

i det ærede Medlems Tale, som gav mig nogen Anledning til at tro, at det var mere af Frygt end af Kærlighed, naar han særlig var med til, at der skulde gøres noget for Landarbejderne. Hvad Kærligheden angaar, skal jeg dog lade det staa hen, men en Frygt var der til Stede hos det ærede Medlem; han udtalte, at der var en Uro og Uvilfredshed til Stede blandt Landarbejderne, og at denne maatte dæmpes; han saa en Fare for og syntes at kunne skimte Striker i Fremtiden. Disse, sagde han, vilde være meget farlige for Landarbejderne. Jeg indrømmer, at Striker overhovedet ere et farligt Middel; jeg hører ikke til dem, der anbefale Striker, men jeg siger, at de kunne være nødvendige og berettigede, hvilket det ærede Medlem for øvrigt ogsaa indrømmede. Det ærede Medlem mente, at naar man fik denne Kommission nedsat, og den kom til at virke i den paatænkte Retning, vilde man kunne forhindre Striker. Ja, for saa vidt som det var muligt, at man gennem dens Arbejde kunde forhindre Striker, vilde jeg ogsaa hilse Forslaget med Glæde, men jeg tror som sagt ikke paa, at det lader sig gøre. Naar jeg saaledes uden videre siger, at jeg ikke tror derpaa, er det med nogle Erfaringer for sig. Der har gentagende og gentagende været gjort Tilløb til at gøre noget for Landarbejderne. Vi behøve ikke at gaa saa langt tilbage for at mindes Havelodderne, som der var saa megen Tale om i sin Tid. Vi erindre, at der gentagende og gentagende har været forelagt her i Tinget Love om Udstykning af Præstegaardsjorder. Begge Dele ere forsvundne. Hvorfor ere de forsvundne? Selvfølgelig fordi de, der have arbejdet i den Retning, maa være komne paa det rene med, at det i Virkeligheden ikke kunde nytte noget. Naar der nu i saa mange Aar, selvfølgelig af dygtige Folk og tænkende Personligheder, har været arbejdet i den Retning, uden at de have kunnet finde noget som helst, der var værd at gennemføre, som kunde gennemføres, og som kunde komme Landarbejderne til gode, hvorledes vil man da kunne antage og tro, at man vil kunne finde noget ud i den Retning, fordi der nu nedsettes en Kommission, sammensat dels af Regeringen, dels af Rigsdagen? Jeg tror ikke, man kan have noget begrundet Haab i den Retning. Vil man se paa Erfaringen fra den Arbejdskommission, der har været nedsat, vil man snart komme paa det rene med — det var vel Arbejderspørgsmaalet i sin Helhed, den havde at behandle — at den Kommission ikke fandt de vises Sten og ikke i sin Be-

tænkning fremførte noget af Betydning for den arbejdende Befolkning. Jeg tror, det vil være lige saa vanskeligt for Landarbejdskommissionen at fremkomme med noget af Betydning, og jeg er derfor noget tilbøjelig til at gaa ind paa den Tanke, som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds sagde, selvfølgelig vilde komme frem, at denne Sag nu skal begraves i en Landarbejdskommission. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds brugte omtrent denne Udtalelse, men forsvarede naturligvis sit Forslag om Nedsættelse af Kommissionen, hvilket man heller ikke kan sige noget imod. Jeg kan ikke paa Forhaand sige, hvad Resultat den vil komme til, jeg kan kun sige, at efter mine Erfaringer og efter det, der har eksisteret tidligere, har jeg ikke nogen god Tro til, at Kommissionen vil fremføre andet, end hvad der vil kunne komme frem uden den. Lovforslaget forudsætter jo ogsaa, at dette Kommissionsarbejde ikke vil blive udført saa meget hurtigt, idet det slutter med: „Udgifterne ved Kommissionens Funktion afholdes af Statskassen og bevilges ved de aarlige Finanslove“. Ved de „aarlige“ Finanslove forstaaer man naturligvis flere Aar, og dermed er det givet, at den vil arbejde i aarevis, og man har derfor ikke noget hurtigt at vente. Jeg erindre meget vel, at det ærede Medlem sagde i Gaar ved Forelæggelsen, at det var givet, at Kommissionen under dens Væstaaen, og før den var endelig færdig, var berettiget til at fremkomme med Begyndelsesforslag i denne eller hin Retning. Men Kommissionens Virksomhed er jo ifølge selve Lovforslaget noget begrænset. Jeg kan ikke se rettere, end at den er begrænset til dette ene — for Landarbejdernes Vedkommende vel at mærke — at søge at finde en Udvej for Udstykning af Jorden, saa jeg antager ikke, det vil være let at finde nogen Begyndelse i den Retning eller nogen Begyndelse i det hele taget. Og skulde det nu virkelig lykkes at finde en saadan Plan for Udstykning af Jorder, maa det Spørgsmaal dog straks trænge sig frem: Hvorledes skulle Pengene tilvejebringes? Det har været fremdraget i Lørdags og fremdraget i Dag, og det er ogsaa en nødvendig Betingelse. Thi Spørgsmaalet bliver ikke alene dette at sætte Landarbejderne i Besiddelse af Hus og Jord, men ogsaa at sætte dem i Besiddelse af Driftskapital — ellers vil det sikkert ikke nytte noget — men dette vil koste Statskassen mange Millioner Kr. Og jeg maa da sige, at der sikkert ikke er nogen Udstig til, at man i en nær Fremtid vil kunne spare de mange Millioner, saaledes som Landet styres og ledes for nærværende